TRAJANJE ZABRANE ILI KAZNE MORA BITI ODREĐENO POSVE PRECIZNO

Djeci se često izriču kazne na neodređeno vrijeme, te ona ne znaju dokle će trajati. Vrlo je vjerojatno da će roditelj dužinu trajanja kazne odmjeriti prema svom budućem raspoloženju. Ali ni odrasle osobe se ne kažnjavaju prema budućem raspoloženju suca, već na temelju onoga što se znalo u trenutku izricanja kazne. Dakle, kad izričemo kaznu ili zabranu izgovorimo jasno i nedvosmisleno na što se ona odnosi i koliko će trajati. RAZMISLITE: Koje zabrane i kazne najčešće izričemo na neodređeno vrijeme?

ZAŠTO S JEDNIM DJETETOM SVE USPIJEVA LAKO, A S DRUGIM NEPREKIDNO IMAMO TEŠKOĆE

U pravilu mi nikada ne postupamo jednako prema različitim osobama. Ako nam se čini da jednako postupamo prema svojoj djeci, obmanjujemo se. Dobro je da to uvidimo. Možda je jedan od odgovora sadržan barem dijelom u različitom pristupu. Ali bilo bi suviše jednostavno kad bi to bio jedini odgovor na sve. RAZMISLITE: Što dopuštate jednom, a zabranjujete drugom djetetu?

ZA PREODGOJ NE POSTOJE KRATKI I JEDNOSTAVNI RECEPTI

Nitko nam ne može dati kratke i jednostavne recepte koje ćemo primijeniti jednokratno i od kojih će se naša djeca promijeniti preko noći. Možda naši postupci prema njima godinama nisu bili najsretnije rješenje odnosno najsretnije izabrani, te smo sada suočeni s brojnim problemima koje ne znamo riješiti.

Odgoj je jedna od najtežih zadaća za koje smo se odlučili a u njoj smo najčešće samouci i ponašamo se po metodi pokušaja i pogrešaka. Zato ako nismo u pravo vrijeme znali dovoljno o odgoju djece, , budimo pripravni da ćemo tada mnogo vremena i energije uložiti u preodgoj.

RAZMISLITE: Što znam a što ne znam o odgoju?

MOŽEMO LI SA SMJEŠKOM PRIHVATITI I JEDNU OCJENU ISPOD ODLIČNE?

Očekujemo li da naše dijete bude najbolje? Jesmo li u stanju prihvatiti da je u nečemu izvrsno, u nečemu manje izvrsno, u nečemu osrednje, a u nečemu slabije od druge djece? Radite li vi sve bolje od drugih? Jesu li sve vaše ocjene uvijek bile najviše? RAZMISLITE: Kakve su vaše ocjene bile tijekom školovanja i kako ste željeli da se prema vama odnose vaše roditelji kada ste dobili slabiju ocjenu?

POŠTUJMO DJEČJU POTREBU ZA ZABAVOM

Jedna od potreba kojoj pridajemo malo važnosti i na koju najčešće ne mislimo dovoljno je potreba za zabavom. To je potreba da radimo nešto što ne moramo raditi, ali radimo jer to bez ikakve prisile želimo raditi. Zabavljajući se, oslobađamo se napetosti, opuštamo se, izražavamo svoju maštovitost,. Nemojte misliti da vaše dijete beskorisno gubi vrijeme igrajući se. Kroz zabavu i igru dijete uči, oslobađa se napetosti koju stvaraju obaveze, zahtjevi, dužnosti. RAZMISLSITE: Koliko vremena se zabavljate sa svojom djecom?

DOPUSTIMO NAŠOJ DJECI DA BUDU DRUKČIJA

Ako su naše djeca usprkos svim našim nastojanjima drukčija od nas ili mnogih koje poznajemo, a smatramo ih uspješnima, znači li to da smo bili posve neuspješni roditelji? Ne! Dopustimo im da budu autentični. U povijesti ljudskog roda vjerojatno nikada nisu postojale dvije posve iste osobe koje bi jednako mislile, jednako osjećale, jednako se ponašale, jednako reagirale na ljude i pojave. Očekivanje da će naše dijete biti poput nas, neće se ostvariti. Svaki čovjek je jedinstven i neponovljiv. Dopustimo našoj djeci da budu drukčija. Poštujmo njihovo pravo na različitost.

RAZMISLITE: U čemu je vaše dijete drukčije od ostalih? Ako primjećujete samo negativne osobine, pokušajte na njih gledati pozitivno (tvrdoglavost – upornost)

PRIJE I IZNAD SVEGA VOLIMO SVOJU DJECU

Brojni roditelji koji se raduju svojim bebama ne žele više imati ništa s „neodgojenim“ adolescentima. Ponašaju se kao da je netko bez pitanja doveo u kuću dijete koje je nepristojno, neuredno, drsko i lijeno. Djeca prihvaćaju savjete, zabrane, upute, kritike svojih roditelja gotovo bez pogovora do dobi od 10 ili 11 godina. Do tada smo im trebali reći ili zabraniti sve što smo smatrali potrebnim.nakon te dobi to će ići znatno teže. Naravno to ne znači da ćemo odustati od odgoja, ali znači da ćemo možda morati ispravljati pogreške koje smo činili godinama. Za to nam je potrebno jako puno ljubavi.

RAZMISLITE: Na koji način pokazujemo ljubav svojoj djeci? Znaju li vaša djeca da ih volite ili vi samo pretpostavljate da znaju? Razgovarajte o uzajamnim osjećajima

.

Da biste znali koliko vrijedite, nemojte se nikada uspoređivati s drugima. Uspoređujte se samo sa sobom. Nastojte biti danas bolji nego što ste bili jučer, a sutra bolji nego što ste danas. Vi ste jedina osoba na svijetu koju smijete, možete i morate mijenjati.

KAKO BITI BOLJI RODITELJ

SRETAN RODITELJ JE DOBAR RODITELJ

Možda će nam se učiniti nepravednim misliti da nesretan roditelj nije dobar roditelj. On to sigurno želi biti, ali je neprekidno obuzet sumornim mislima i osjećajima.

Sretan roditelj je osoba koja svuda oko sebe prepoznaje brojene pozitivne signale, ali je jednako tako spreman suočiti se s negativnim signalima i uložiti optimalnu količinu energije u njihovo rješavanje. Ako imamo beskrajno mnogo želja i očekivanja i to najviše onih koje nećemo gotovo nikada ostvariti, bit ćemo trajno nesretni. Ono što imamo često i ne zapažamo. Ne zapažamo da smo zdravi ili relativno zdravi, da imamo dom i zdravu djecu, prijatelje koji nas vole i koje mi volimo.

Naravno, ne možemo zaboraviti one okolnosti koje nazivamo problemima. Ako redovno propustimo podsjetiti se na ono što imamo, bit ćemo bez pravog razloga neprekidno nesretni. Sretan roditelj je onaj koji zna da se život sastoji od dobrih i loših trenutaka, i da taj neizbježni zakon života ne zaobilazi nikoga

RAZMISLITE: Što sve imate a na što uopće ne mislite?

NE ZABORAVIMO DA SMO U SVAKOM TRENUTKU RODITELJI I ODGAJATELJI

Ponekad učinimo nešto što naša savjest ne odobrava, pa se pred djetetom opravdavamo riječima – I drugi to čine. Svaki put da se ispričamo za neki postupak, mi u dubini duše osjećamo da on nije ispravan. O onome s čime se naša savjest slaže, više i ne mislimo pa i ne spominjemo.

Vidjevši što radimo i naše će dijete postupiti neispravno i tražiti što bolje isprike. Lako je moguće da je svoje prve lekcije iz neprihvatljiva ponašanja naučilo upravo od nas, iako mi toga nismo svjesni, niti smo to željeli.

RAZMISLITE: Za koje postupke najčešće tražite isprike?

ODGAJAMO SVOJU DJECU KOD KUĆE

Iako smo u svakom trenutku roditelji i odgajatelji, postoje situacije u kojima ćemo stvari jednostavno prihvatiti kakve jesu. Autobus, ulica, tuđi domovi nisu mjesta gdje treba primjenjivati radikalne i drastične mjere tj. intervencije u odgoju. ostavimo to za domaću zadaću. Pokušajmo dijete kod kuće naučiti pravilima ponašanja koja vrijede u raznim situacijama, pa ćemo rjeđe doći u situaciju da budemo nezadovoljni njihovim ponašanjem na javnom mjestu. Roditelji koji na javnom mjestu viču na svoje dijete ili ga možda čak i udare, izazvati će više negodovanja nego dijete koje pruža otpor njegovom zahtjevu. U svakom slučaju i jedno i drugo govori više o roditelju nego li o djetetu. RAZMISLITE: Da li ste bili u situacijama kada ste javno preodgajali svoje dijete?

NASTOJIMO BITI ŠTO BOLJI RODITELJI

U kakvoj je to izravnoj vezi s odgojem? Prvu sliku o braku, obitelji, o odnosima, dijete dobiva u vlastitoj obitelji. Ono od nas uči svoju partnersku i roditeljsku ulogu. Ono od nas uči odnos s drugim ljudima i ponavlja ga u svojim odnosima tijekom čitava života. Ako je naš brak mračna tamnica u kojoj su svađa, ljutnja, omalovažavanje, kritiziranje, ogovaranje, predbacivanje i ucjenjivanje najčešći oblici ponašanja – gdje će naše dijete naučiti što je tolerancija, partnerstvo, roditeljstvo, prijateljstvo, ljubav?
RAZMISLITE: Koje pozitivne vrijednosti iz vaših supružničkih odnosa može naučiti vaše dijete? Da li te vrijednosti doista živite ili ih samo proklamirate?

POŠTUJMO DRUGOG RODITELJA

Pred djetetom ne bismo trebali omalovažavati ili mijenjati odluke drugog roditelja. Čak i ako se s njima ne slažemo, nemojmo ni u jednom drugom trenutku zaboraviti da smo drugog roditelja svom djetetu izabrali sami. Dijete nije odgovorno ako smo napravili loš izbor. Dogovorimo se s drugim roditeljem koja će zajednička pravila vrijediti u ophođenju prema djetetu. S roditeljem s kojim smo uspjeli razviti kvalitetan odnos, to će biti lako. Ako ga nemamo, potrudimo se da ga poboljšamo. To svakako dugujemo svojoj djeci.
RAZMISLITE: Koje sve pozitivne osobine ima drugi roditelj?

DOPUSTIMO SVOJOJ DJECI VLASTITE IZBORE

Desetogodišnje dijete rijetko zamišlja o svojoj budućnosti. Za njega je sljedeći tjedan daleka budućnost, a budućnost od nekoliko idućih godina često ne zanima ni adolescenta. Ali ona donose svakodnevno male životne odluke koje dovode do nekih posljedica. Hoće li se prije igrati ili napisati zadaću? Hoće li svoj džeparac potrošiti u jednom danu ili će ga trošiti pomalo? Podučimo naše dijete da svaki njegov izbor ima i posljedicu, da prilikom izbora bira i posljedicu. Ima mnogo stvari od kojih ćemo zaštiti svoje dijete, pomoći mu da lakše kroči životnom stazom, ali mu nećemo olakšati ako neprekidno odlučujemo umjesto njega.
RAZMISLITE: Koje izbore možete prepustiti svojoj djeci?

NE OKRIVLUJMO DRUGE ZA VLASTITE POGREŠKE I PROPUSTE

Nekim se roditeljima ponekad čini da su za loše ponašanje njihove djece odgovorne bake, djedovi, učiteljica, ulica. Točno je da i drugi utječu na odgoj naše djece, ali njih ne smijemo proglasiti odgovornima za posao koji smo sami trebali napraviti. Ako uzrok neuspjeha vidimo samo u drugima, znači da se nismo spremni dovoljno angažirati u ispravljanju vlastitih pogrešaka. Kad preuzmemo odgovornost, možemo nešto i promijeniti. RAZMISLITE: Koje su loše stvari naša djeca naučila od drugih i što mi možemo učiniti da to popravimo?

ZA DJECU MORAMO IMATI VREMENA I STRPLJENJA

Slušamo li dobro što nam govore naša djeca? Ne bismo smjeli zaboraviti da ona upravo grade most između nas. Ako nemamo vremena za njihove „gluposti“ nemojmo se iznenaditi kad shvatimo da mosta nema. Brojni roditelji znaju želje, nade, očekivanja, brige i strahove svoje djece. Možda nam je nekad bilo važnije oprati suđe ili pogledati Tv emisiju nego saslušati svoje dijete. Propušteni trenuci izgubljeni su zauvijek. Slušajmo svoje dijete pažljivo i strpljivo. Koliko puta smo izgovorili da u našem životu ne postoji ništa važnije od njih. Pokažimo im to!
RAZMISLITE: Znate li uopće koje su želje, nade, očekivanja, brige i strahovi vašeg djeteta?

BUDITE DOSLJEDAN RODITELJ

Uspješan roditelj je dosljedan roditelj. On zna djetetu odrediti jasne granice. Brojni roditelji odustaju od svojih zahtjeva jer njihovo provođenje traži više energije i vremena, nego što su oni spremni dati.

Dijete postupno shvati da se ne mora pridržavati roditeljskih zahtjeva, jer ih se ne pridržava ni sam roditelj. Ono neprekidno pokušava proširiti granice, želi dobiti što više slobode i što manje kontrole. Ako se ni sami ne pridržavamo granica koje smo odredili, zašto da ih se pridržava naše dijete? RAZMISLITE: Postoje li zahtjevi od kojih lako odustajete i da li su takvi zahtjevi onda doista i potrebni?

PREPOZNAJTE POZITIVNE OSOBINE SVOG DJETETA

Brojni roditelji ne vide pozitivne osobine svoje djece, ali vrlo jasno prepoznaju one koje procjenjuju negativnima. Djeca su nesretna ako od roditelja često o sebi slušaju loše. Ima li smisla truditi se u bilo čemu ako nas naši roditelji, najvažnije osobe u našem životu, neprekidno uvjeravaju da smo nesposobni i nevrijedni?
Dijete često sluša prigovore i kritike. Govore mu da su brat, sestra ili susjedovo dijete bolji, pametniji, uspješniji. Svakom od nas potrebno je afirmacije. Dijete koje je nikada nije doživjelo u svojoj obitelji, možda će je potražiti na ulici. No, na ulici se lakše dobiva negativna afirmacija. RAZMISLITE: Prisjetite se pozitivnih osobina svoje djece.

PRIMJENJUJTE POZITIVNE ODGOJNE METODE

Pohvalite svoje dijete ako mislite da je uradilo nešto dobro. Ohrabrite ga, pomognite mu u razvijanju samopouzdanja. Pomognite mu da prepozna svoje mogućnosti, ali i svoja ograničenja. Odgoj nisu samo naredbe, zabrane, kazne i prigovori. Odgoj su i pohvale, poticaji, podrška, priznanje, razumijevanje, ohrabrenje. Odgoj je ljubav. I mi sami volimo kad netko vidi naše pozitivne osobine, cijeni naše mogućnosti i pohvali nas za ono u čemu smo uspješni. RAZMISLITE: Koliko pozitivnih odgojnih metoda primjenjujete?

ZABRANE I KAZNE MORAJU BITI PRAVEDNE

Ako djetetu koje nije pospremilo stol iza obroka zabranimo gledanje crtića izrekli smo možda nepravednu kaznu. Kada izričemo nepravednu kaznu dijete u nas gubi povjerenje. Ni odrasli ne dobivaju za prolazak kroz žuto svjetlo kaznu zatvora od godinu dana. Zašto bi djecu kažnjavali strože nego roditelje?
RAZMISLITE: Koje nepravedne kazne ili zabrane primjenjujete?